

A Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma és Kollégiuma 1687-2017

Segédlet az iskolatörténet
tanulmányozásához

Szerkesztette: Pete József

A Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma és Kollégiuma
Pécs, 2019

Ciszterci Segédletek Könyvtára 3.
(CSK-3)

A Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma és Kollégiuma 1687-2017

Segédlet az iskolatörténet tanulmányozásához

SZERKESZTETTE: PETE JÓZSEF

A Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma
Pécs, 2019.

ISBN 978-615-80509-1-3

© A Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma és Kollégiuma

© Pete József, 2019

Bevezetés

1. Az iskola előtörténete (A kezdetektől 1687-ig)

1009 *Augusztus 23.* A pécsi püspökség alapítása.

1367 *Szeptember 1.* A pécsi egyetem alapítása.

1526 *Augusztus 29.* A mohácsi csatában elesnek a pécsi diákok is.

1543 Pécs városa török uralom alá kerül.

1612 A jezsuiták letelepednek Pécssett.

1. ábra: Az egyetemet alapító I. Lajos és Koppenbachi Vilmos pécsi püspök

2. ábra: A pécsi püspökség alapítólevelének 1404-ben kelt átirata

2. A jezsuita iskola (1687-1773)

1687 *November eleje.* A jezsuita iskola megkezdí működését – „Miként az újszülött, úgy gögicsél a maga irodalmi bölcsőjében, 16 tanítványt számlálva”.

1688 A jezsuita iskola növekedése – „A gyermek már értelmes szavakat is ki tudott mondani”.

1689 Az iskola további erősödése – „... már járni próbál, s bár egy kissé nehezen megy még, a fogalmazás lépéseivel tesz kísérletet”.

1689 után Bádeni Lajos Gázi Kászim pasa dzsámiját adja a jezsuitáknak (Gyertyaszentelő Boldogasszony Plébániatemplom).

1694 *Február 5.* Széchenyi György esztergomi érsek több, mint 50 000 rajnai Forintot adományoz a pécsi jezsuitáknak az iskola kollégiummá való fejlesztése céljából. A teljes összeget azonban soha nem kapják meg.

3. ábra: Széchenyi György esztergomi érsek

1695 *Az év folyamán.* A pécsi jezsuiták a budai kapunál lévő rezidenciájukból Mehmet aga egykori lakásába költöznek (A Széchenyi tér északnyugati sarkán.) Megszerzik továbbá Csoór Ibrahim janicsár aga, valamint Achmed Zaim házát, a jelenlegi iskolaépület helyén.

1698 *Szeptember 8.* Kurtz budai adminisztrátor megerősíti a tulajdonjogi változásokat.

December 1. I. Lipót aláírja a megerősítő okmányt.

4. ábra: I. Lipót

1699 *Szeptember 1.* A pécsi jezsuiták kézhez kapják a megerősítő okmányt.

1704 *Március 25.* Az un. rácdúlás áldozatává vált négy jezsuita atya: Borhi György, Boroveti Mihály, Jakobovich Jakab, valamint Moro István.

1712 *Az év folyamán.* Az első jezsuita iskoladrámák Pécsett: a *Megváltás titka* és a *Fiatal sólyom*.

1716. *Június 9.* Szent Primus és Felicianus ünnepén megtörténik a kollégium alapkölététele.

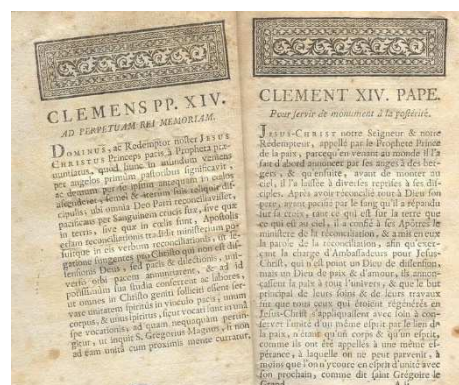
1725 *Az év folyamán.* A házat cseréptetővel borítják.

1732 *Az év folyamán.* Lezárul az építkezés egy szakasza.

1737 *Július 26.* Négy idősebb diákot kicsaptak az iskolából, mert este 9 után a kocsmában táncoltak.

1773 *Augusztus 16.* A *Dominus ac Redemptor noster* breve megjelenése, a jezsuita rend működésének felfüggesztése.

Október 1. A királyi biztos felolvassa a rend feloszlataásáról rendelkező bullát, valamint a Helytartótanács 4681. sz. rendeletét, mely a feloszlattott rend vagyonának átvételéről/elkobzásáról rendelkezik.

5. ábra: A *Dominus ac Redemptor noster* breve latin és francia kezdőoldala

3. Az átmenet évei (1773-1814)

1773 *Az év folyamán.* Klimo György püspök a pécsi jezsuitákat átveszi egyházmegyei szolgálatba. A következő években az iskola helye azonosíthatatlan.

1776 *Augusztus 12.* A Helytartótanács 4295. sz. rendelete alapján a pécsi gimnázium *archigymnasium* rangjára emelkedik.

1777 *Augusztus 22.* Királyi rendelet érvénybe lépteti a *Ratio Educationist*.

1780 *Június 25.* Pécs városa átveszi a Gyertyaszentelő Boldogasszony Plébániatemplomot, azzal a feltétellel, hogy a tanuló ifjúság hitbuzgalmi gyakorlataiban korlátozást ne szenvedjen.

1784 *November 1.* II. József rendelete értelmében az iskolákba csak németül írni és olvasni tudók vehetők fel; 3 éven belül a latin nyelvet is németül kell oktatni; a hitéleti tevékenységek csökkennek. *Az év folyamán.* A diákok szabadon látogathatják a színházakat, táncmulatságokat.

6. ábra: Mária Terézia oktatásiügyi rendeletének címlapja

1785 *Szeptember.* A győri bölcséleti és jogi tanfolyamokból álló akadémia Pécsre költözik a kollégium épületébe és szorosan együttműködik a gimnáziummal.

1802 *Március 12.* A bencés rendet visszaállító *Diploma restitutionis* a rend köteleességévé teszi 10 *gymnasium* – köztük a pécsi – fenntartását. Mivel azonban a helyzet ismeretében ezt nem vállalják, így csupán a koncesszió jogán és a viselt anyagi terhek révén tekinthető a bencés rend iskolájának.

1803 *Az év folyamán.* A gimnázium elveszíti *arhygymnasium* rangját.

1806 *Január 14.* A Helytartótanács értesíti a főigazgatót, hogy a pécsi iskolaépületek kórházként fognak működni.

Október 2. A gimnázium visszaköltözhét régi épületébe.

1809 *Augusztus 10.* Az iskola épülete újra kórház célját szolgálja. Az oktatás magánháznaknál folyik.

Az év folyamán. Paintner Mihály tankerületi főigazgató javasolja a Helytartótanácsnak, hogy a pécsi gimnáziumot bízzák a ciszterci rendre, hisz ők az esetlegesen ide helyezendő győri akadémián is el tudnák látni a tanári munkát.

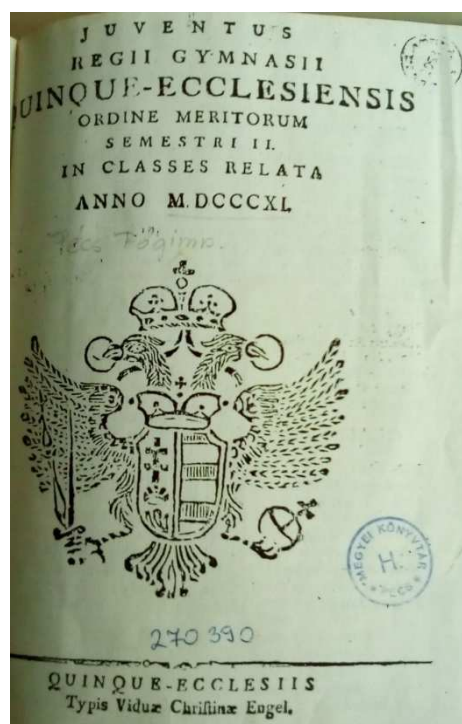
1810 Dréta Antal zirci perjel József nádorhoz írott előterjesztésében vállalja a székesfehérvári és pécsi gimnázium ellátását.

7. ábra: A ciszterci iskola alapítója, Dréta Antal

1812 *Április 14.* A Helytartótanács 7849. sz. hivatalos iratban megkeresi Dréta Antal zirci kormányzó perjelt, hogy Pécs város és Baranya vármegye felkérésére elvállalná-e a rend a győri jog- és bölcsészeti akadémiát is.

1813 *Január 8.* I. Ferenc király helyesli, hogy a székesfehérvári és pécsi iskolát a cisztterek vegyék át.

Február 9. A Helytartótanács 2820. sz. irata hivatalosan tájékoztatja a ciszterci rend vezetőségét a királyi döntésről, egyben felajánlja a rendnek a jezsuiták, pálosok vagy a domonkosok egykori zárdaépületei közti választás lehetőségét.

8. ábra: Az első fennmaradt iskolai értesítő 1811-ből

4. A ciszterci iskola kiépülése (1814-1867)

9. ábra: A mai Széchenyi tér a 19. század elején

- 1814** *November 7.* Paintner Mihály tankerületi főigazgató beiktatja a ciszttereket az iskolába, Horváth Dániel igazgatót és Pákozdi Román hittanárt.
- 1815** *Október 17.* A Helytartótanács 29254. sz. iratában a pécsi házat és gimnáziumot a ciszterci rendnek adta át. A tantestület tagjai: Horváth Dániel igazgató, Horváth Nepomuki János, Keller Kelemen, Nagy Sándor, Krantzl Máté, Fekete Fülöp.
- 1817** *Május 1.* A rend a belvárosi templom tulajdonjogát birtokolja.
- 1820** *Az év folyamán.* Pécs városának kérésére Dréta Antal átadta a Gyertyaszentelő Boldogasszony templomot a városnak.
- 1822** *Az év folyamán.* Elkészül az iskola első kék zászlója, Spiesz János pécsi tisztviselő és neje, Erzsébet jóvoltából.
- 1826** *Március 4.* Létrejön a megállapodás a város és a rend között a belvárosi templom együttes használatáról.

1829 *Május 5.* Szepesy Ignác pécsi püspök és Villax Ferdinánd zirci apát között létrejött a megállapodás a plébániatemplom használatáról.

1831 *Az év folyamán.* Szepessy Ignác megalapítja a bölcsészeti tanfolyamot, melynek tanárait a ciszterci rend biztosítja, ugyanígy a jogi tanfolyamét is.

1835 *Az év folyamán.* A liceum alapítólevele értelmében a tanári kar 9 tagja közül 5 egyházmegyes, 4 ciszterci.

10. ábra: Szepesy Ignác pécsi püspök

1848 *Július 3.* Az iskola átengedi épületeit a nemzetőrségnek.

December 1. A tanítás ismét megkezdődhet az iskola épületében.

1849 *Június 15.* A város két és fél órás bombaostromát követően beszüntetik a tanítást.

Október 13. A gimnázium épülete katonai kórházzá alakul.

Október 29. A gimnázium ideiglenesen a liceum helyiségeit használja.

Szeptember 15. A császár jóváhagyja Leo Thun-Hohenstein gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztését a közoktatásról (*Entwurf der Organisation Gymnasien und Realschulen*).

November 6. Báró Geringer Károly kormánybiztos az *Entwurf* hatályát – a következő tanévtől – kiterjeszti Magyarországra is.

11. ábra: A gimnázium értesítője az 1847. évre, rajta Joseph Moses litográfiája az iskola épületéről

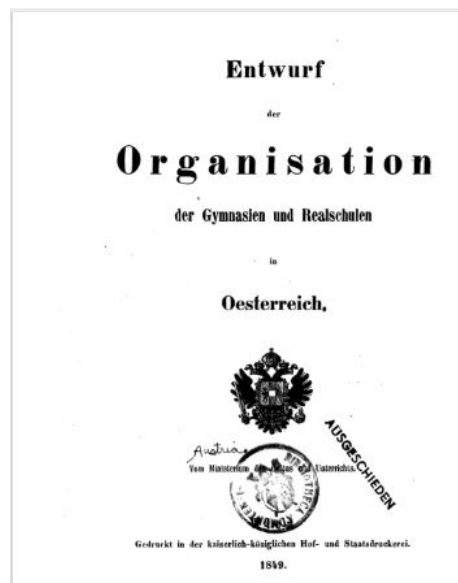
1850 *Július 6.* Megkezdődnek a tárgyalások a gimnázium és a liceum bölcséleti szakaszának összeolvasztásáról.

Szeptember 7. Magyarországon bevezetik az osztrák tanrendszert. A hat gimnáziumi osztályon és a bölcséleti tanfolyamon is megkezdődik az oktatás.

December 31. Az osztrák közoktatásügyi minisztérium rendelete értelmében a gimnáziumnak „évvégi rendszeres programmot” (értesítőt) kell kiadnia.

A tanév során. Villax Ferdinánd megalapítja a természetrajzi szertárat.

A tanév folyamán. A könyvtár alapjainak megteremtése.

12. ábra Az Entwurf címlapja

1851 *Október 31.* A gimnázium igazgatója és hat tanára egyházmegyes pap, hat ciszterci szerzetes.

1852 *Szeptember 15.* Az első „érettségi szigorlat” Pécsen, a gimnáziumban.

1855 *Az év folyamán.* Az épületétől megfosztott gimnáziumban csak egy ciszterci szerzetes marad.

Az év folyamán. Megkezdődik az énektanítás.

1856 *Augusztus 2.* Villax Ferdinánd zirci apát az iskola feladását fontolgatja.

Augusztus 27. A Helytartósági Osztály (*Statthaltereis Abtheilung*) rendelkezése szerint a gimnázium fenntartása a ciszterci rend kötelessége.

1859 *Augusztus 10.* A tanári kar engedélyezi a tanulóknak, hogy Engel Adolf tornahelyiségét és úszóiskoláját látogassák.

1861 *Május 5.* Az irodalmi kör megalakulása.

Október 21. A pécsi főgimnázium – 12 társával együtt – kizárólag magyar nyelvű.

November 21. Öt VIII. évfolyamos tanuló bejelenti igényét Kajdi Imre igazgatónál irodalmi kör alakítására.

November 26. Az irodalmi kör alapszabálya tervezetének benyújtása.

December 1. Az igazgató elfogadja az irodalmi kör alapszabályát.

December 3. Az irodalmi kör szervezőgyűlése.

1862

Március 24. A kör alapszabályait a Helytartótanács helybenhagyta.

Április 3. A Pécsi Líceumi Irodalmi Kör formai megalakulása.

1864 *Az év folyamán.* Megkezdődik a gimnázium átalakítása, bővítése.

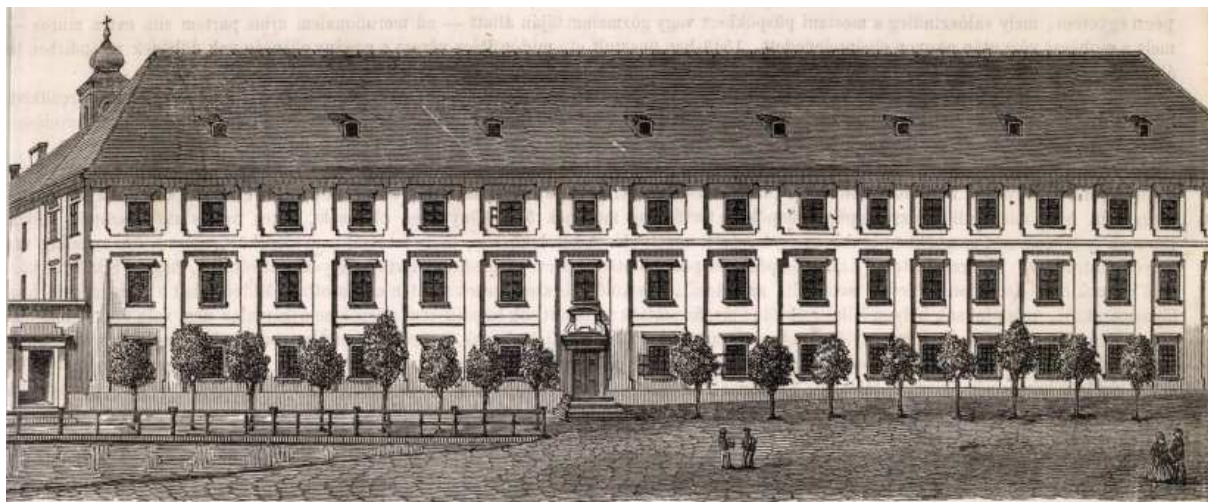
1865 *Szeptember.* Az új iskolaépület átadása.

Az év folyamán. Az irodalmi kör önképzőkörre alakul.

A tanév folyamán. Az iskolai szertárak – a természetrajzi kivételével – megalapítása.

1866 *Az év folyamán.* A Pécsi Főgimnáziumi Irodalmi Kör megalakulása, a pecsét keletkezése.

5. A ciszterci iskola fénykora (1867-1948)

13. ábra: Az iskola épülete 1867-ben

1867 Október 8. Eötvös József új tanterve.

A tanév folyamán. Természettani szertár, valamint érem- és régiségtár ill. rajzszeretár alapítása.

1868 A tanév folyamán. Physikai-muzeum alapítása.

Június 10. Szalay Alfréd igazgató felszentelte, Jeszenszky Sarolta zászlóánya felavatta az iskolazászlót.

1869 December 1. Megalakul a Segélyező-egylet, kebelében segélyező könyvtár.

1870 Az év folyamán. Eötvös József báró látogatása a gimnáziumban.

1871 A tanév folyamán. Xanthus János amerikai madárgyűjteményt adományoz a természetrajzi szertárnak.

14. ábra: Eötvös József kultuszminister

1872 *Július 20.* Pauler Tivadar vallás- és közoktatásügyi miniszter látogatása a gimnáziumban.

1875 *Október 25.* Trefort Ágoston vallás- és közoktatásügyi miniszter látogatása a gimnáziumban.

1877 *A tanév folyamán.* Vegytani szertár berendezése.

1883 *Augusztus 20.* Életbe lép az 1883. évi XX. tc., a középiskolai törvény.

1885 *A tanév folyamán.* Az iskolában dalkör alakul.

15. ábra: Pauler Tivadar kultuszminiszter

1890 *A tanév folyamán.* Philologiai, történelmi és művészeti múzeum alapítása.

1892 *Június 22.* Csáky Albin gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter látogatása a gimnáziumban.

Július 22. Miniszteri rendelet alapján augusztus 1-től a hivatalos órák a Közép-Európai Idő szerint kezdődnek.

1895 *A tanév folyamán.* Bitter Illés zenekart alapít az iskolában.

1897 A bejárati lépcsőház megépítése.

16. ábra: Trefort Ágoston kultuszminiszter

1900 *Szeptember 21.* Pécs városa az elhunyt Inczédy Dénesről nevezi el az egykori Plébánia (ma: Hunyadi) utcát.

- 1904** *November 24.* A megalakuló Városi Múzeum (Janus Pannonius Múzeum) igazgatója Marosi Arnold, az iskola tanára.
- 1905** *Az év folyamán.* A játékszettár állományában „2 footballabda” van, az iskolában megjelenik a labdarúgás.
- 1907** *A tanév folyamán:* A zirci apátság az iskola szomszédságában lévő telket 43 000 K költségen megvásárolja, hogy az iskola épületét párhuzamos osztályok létesítése céljából kibővítse.
- 1909** *Május 20.* Az önképzőkör felveszi Faludi Ferenc nevét.
- 1910** *Március 29.* Életbe lép a kötelező délelőtti oktatás.
A tanév folyamán. Bevezetik a katonai céllövést.
- 1914** *A nyár folyamán.* Az iskola épületét lefoglalják a katonaság számára.
- 1915** „Hadiérettségi”
- 1916** *Az év folyamán.* Az iskolai cserkészcsapat (P. C. F.) megalakulása.
- 1917** *Március 3.* A Mária-kongregáció megalapítása. Zichy Gyula megyéspüspök megerősíti a kongregáció szabályait.
- 1918** *Október 19. – November 11.* A „spanyolnátha” miatt szünetel az oktatás.
November 14. A belgrádi katonai konvenció értelmében Pécsset szerb csapatok szállják meg.
- 1919** *Február 21. – Március 17.* Az iskola részt vesz a szerb hatóságok és katonaság magatartása miatt kirobbant sztrájkban.
Március 15. 10 tanulót a szerb hatóságok elfogtak és megbotoztak, mivel jelen voltak a Kossuth szobor megkoszorúzásán.
Augusztus 25. A szerb hatóságok az iskola igazgatóját kiutasították a városból. A rendelkezést azonban a kormánybiztos főispán másnap megsemmisítette.

- 1920** *Június.* A megszálló szerb hatóságok megszüntetik a cserkészcsapat működését.
Szeptember 6-17. Buzássy Ábel igazgatót a szerb hatóságok letartóztatják és fogságban tartják.

17. ábra: A Széchenyi tér 1920-ban

- 1921** *Január 25.* Buzássy Ábel igazgatót a szerb hatóságok ismét letartóztatják.

- 1922** *A tanév folyamán.* A pécsi főgimnázium felveszi az egyetemet alapító Nagy Lajos nevét.

A tanév folyamán. Ciszterci Torna Klub alakul.

Június 29. Megalakul a Ciszterci Diákok Szövetsége, mely a Ciszterci Diákok Országos Szövetségének pécsi osztálya.

18. ábra: Nagy Lajos király szobra

- 1924** *A tanév folyamán.* A XI. törvénycikk életbe léptetésével a főgimnázium reálgimnáziummá szerveződik.
November 9. A 47. sz. P. C. F. cserkészcsapat zászlajának szentelése.

- 1926** *Októbet.* Megalakul a fúvószenekar.

Október 27. Az iskola hősi emléktáblájának avatása.

1931 *Október 2.* A ciszterci rend generálisa, Franciscus Janssens meglátogatja az iskolát.

1932 *Április 16-17.* Gróf Teleki Pál főcserkész az 1933-as cserkészjamboree előkészítése céljából meglátogatja a gimnázium cserkészcsapatát.

1933 *Május 13.* Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter látogatása az iskolában.

1934 *Az év folyamán.* A XI. tc. rendelkezése szerint az iskola ismét gimnáziummá alakul.

1935 *Március 4.* Megkezdődik az iskola bővítése, átépítése.

Október 15. Az új épület avatása.

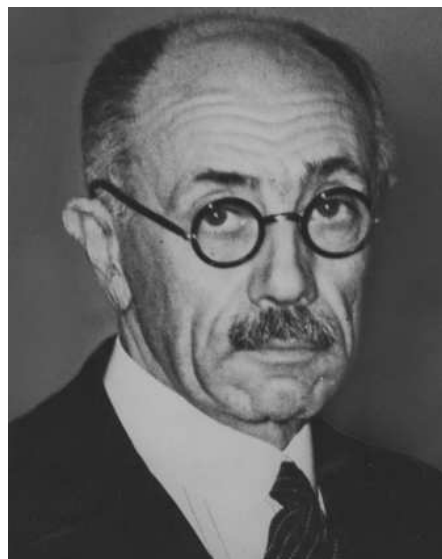
1936 *November 30.* József Ferenc dr. királyi herceg látogatása az iskolában.

1937 *Szeptember 23.* A ciszterci rend generális apátja, Edmondo Bernardini meglátogatja az iskolát.

A tanév során. Megkezdődnek az osztályonkénti szülői értekezletek.

1940 *Július 11. – Augusztus 8.* Az iskola épülete katonai célokat szolgál.

A tanév folyamán. Az iskolában új keretek között megkezdődik a leventeoktatás.

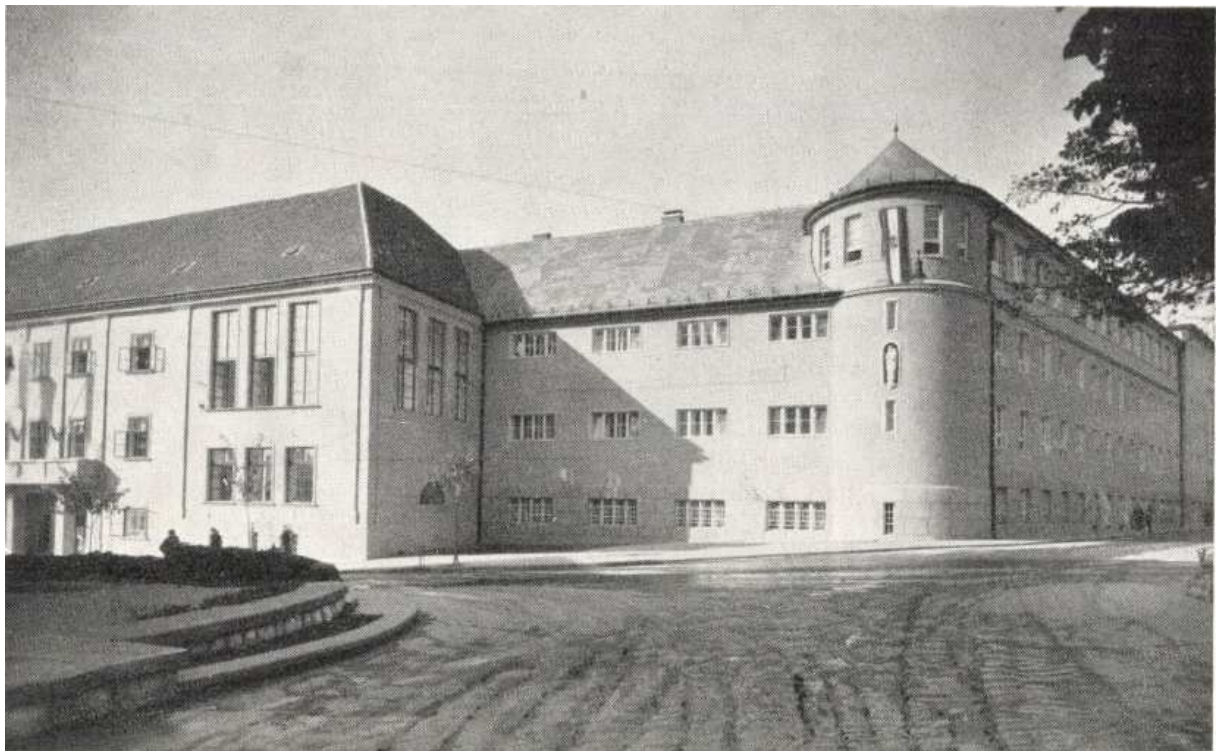
19. ábra: Teleki Pál kultuszminiszter

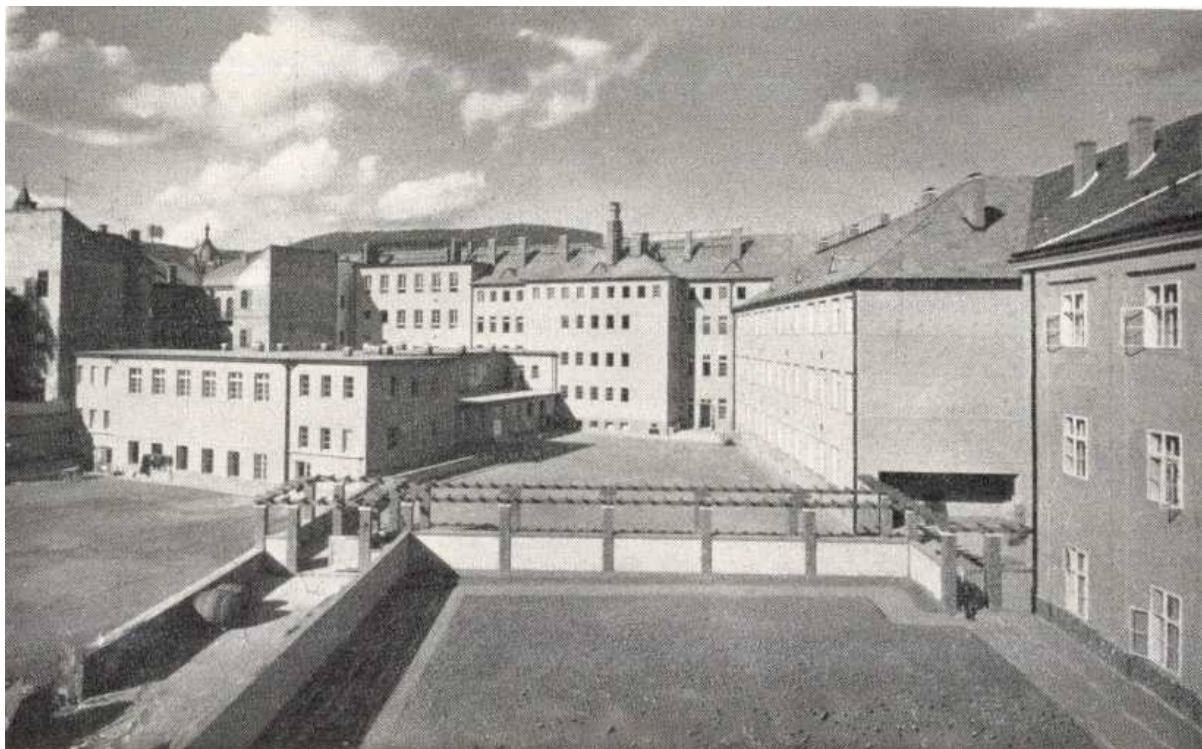
20. ábra: Hóman Bálint kultuszminiszter

21. ábra: A ciszterci rend pécsi rendháza és gimnáziuma 1935-ben

22. ábra: Az új épületszárny a Kardos Kálmán (Janus Pannonius) utca felől 1935-ben

23. ábra: A gimnázium belső lát képe 1935-ben

- 1941** *Június 22.* Faludi Ferenc SJ, Vas Gereben és Garay János emléktáblájának, valamint a hősi halottak kibővített emléktáblájának avatása.
- 1942** *Február 3-14.* Szénszünet – felsőbb rendelkezésre.
Az év folyamán. Az ország első diákstúdiójának indulása a gimnáziumban.
- 1943** *Június 7.* Angelo Rotta pápai nuncius meglátogatja az iskolát.
- 1944** *Március 23.* A háborús helyzetre tekintettel a tanítás reggel 7-től 11-ig tart.
Október 15 után. A tanítás szünetel.
November 29. A város szovjet megszállása.
December. Az iskola épületében szovjet hadikórházat rendeznek be.
December 13. A középiskolákban hivatalosan megkezdődik a tanítás.
- 1945** *Február 12.* Az iskola visszakapja épületét.
Augusztus 16. Az ideiglenes nemzeti kormány 6650/1945 M. E. számú rendelete az általános iskoláról.
Szeptember. Általános iskolai I-II. és V. osztály indítása, diákotthon megnyitása.

- 1946** *Április 2.* A Katolikus Szülők Vallásos Szövetségének megalakulása.
Szeptember. Létrejön a Ciszterci Rend R. Kat. Általános Iskolája.
Október 19. Mindszenty József bíboros prímás meglátogatja az iskolát.
- 1947** *Szeptember 27.* Az uszoda építésének kezdete
- 1948** *Március 30.* A 47. sz. Szent László Király Cserkészcsapat beszünteti működését

6. Az állami Nagy Lajos Gimnázium (1948-1993)

1948 *Június 16.* Az 1948. évi XXXIII. tc. alapján megtörténik a nem állami iskolák államosítása.

Június 25. A Katolikus Szülők Vallásos Szövetsége révén felépül az iskola udvarán az úszómedence.

Szeptember 11. A pécsi Széchenyi István Gimnázium működésének szüneteltetésével annak tanári kara veszi át az oktatást az iskolában.

Október 12. A társadalmi összefogással épült uszoda államosítása.

Október 27. Megalakul az állami iskola első Szülői Munkaközössége.

Október. Az un. Révai-osztály beiskolázása a munkásszármazású fiataloknak.

1950 *Június 8-9.* A pécsi ciszterek a karmeliták kunszentmártoni zárdájába internálják. Megszűnik a ciszterci rendház működése.

A tanév folyamán. Testnevelés tagozat indul, mely két tanéven keresztül áll fenn.

A tanév folyamán. Az iskolai Diákszövetség tagja lesz a MADISZ-nek.

A tanév folyamán. Megalakul az önálló iskolai MDP alapszervezet, élén Meskó Gyula párttitkárral.

1954 *Június 26.* A Széchenyi István Gimnázium kiválik, ismét önálló intézmény.

1955 *Az év folyamán.* Elkészül Gebauer Ernő freskója.

24. ábra: A Gebauer-freskó

1956 *Október 23-1957. február 14.* 20 diák hagyja el az országot.

1957 *Március.* Az iskolai KISZ-szervezet megalakulása.

1958 *A tanév folyamán.* Az orosz tagozat megindulása.

1960 *A tanév folyamán.* A szakközépiskolai képzés kezdete.

A tanév folyamán. Az Irodalmi Színpad megalakulása, Bécsy Tamás vezetésével.

1961 *A tanév folyamán.* Két évfolyam számára erdészeti szakképzés indul.

1962 *A tanév folyamán.* A fizika-kémia tagozat indulása.

1963 *A tanév folyamán.* Az első angol tagozatos, egyben koedulált osztály indulása.

A tanév folyamán. A villanyszerelő, valamint a szőlőtermelő és borkezelő szakközépiskolai oktatás megindulása.

A tanév folyamán. A tagozatrendszer általánossá válása (orosz, angol, fizika, kémia).

1965 *Szeptember.* Az iskolában megalakul az ország első Orff-együttese.

25. ábra: Az iskola épülete 1965-ben

1969 *A tanév folyamán.* A fizika-kémia tagozat kettéválása.

1971 *A tanév folyamán.* Matematika tagozat indulása.

1972 *A tanév folyamán.* A villanyszerelő szakközépiskolai képzés befejeződése.

1973 Az iskolai uszodát a városi tanács a városi vízművek kezelésébe adja.

- 1974** *A tanév folyamán.* A szőlész-borász képzés megszűnése.
Szeptember 1. A lépcsőzetes munkakezdés értelmében az iskolában a tanítás 8.15-kor kezdődik.
- 1975** *A tanév folyamán.* Az iskola vezetése eltávolítja a tornaterem faláról Szent Bernát 1935-ben készült Zsolnay-pirogránit domborművét.
- 1978** *A tanév folyamán.* Irodalmi-drámai osztály indítása. A tagozatok megszűnése.
- 1981** *A tanév folyamán.* Az angol speciális osztály újraindulása.
- 1983** *A tanév folyamán.* Az első Bemutatkozunk című művészeti rendezvény.
- 1984** *December 3.* A Nyolczas Ipoly-díj megalapítása.
A tanév folyamán. Megalakul a Nagy Lajos Gimnázium Tánccsoportja – későbbi nevén Magura táncgyűttes.
- 1985** *A tanév folyamán.* Az iskola áttér a kéthetes ciklusos órarendről az egyhetes órarendre.
- 1986** *A tanév folyamán.* Kémia speciális osztály indulása.
- 1987** *December 2-4.* Az iskola fennállásának 300. évfordulóját ünnepli.
December 3. Megalakul a Nagy Lajos Gimnázium Baráti Társasága.
- 1988** *December 1.* Ötvös László kémikus megalapítja az Ötvös László-díjat.
- 1989** *Március 6.* A 47. sz. Szent László Király Cserkészcsapat, az iskola egykori csapata ismét megkezdte működését.
Május 20. Megalakul a Ciszterci Diákszövetség.
Szeptember 16. Megalakul a Magyar Ciszterci Diákok Szövetsége Pécsi Osztálya.
Szeptember 22. A Ciszterci Rend Zirci Kongregációja állami elismerését visszanyeri.
- 1990** *Január 12.* Marx László megalapítja a Dr. Marx László-díjat.

Szeptember 1. Beköltözik a pécsi rendházba az első szerzetes, Arató Orbán, a gimnázium hittanára.

November 25. Kerekes Károly zirci apát előadásával megkezdődik a Ciszterci Pedagógiai Műhely előadássorozata.

1991 *Július 22.* Életbe lép az 1991. XXXII. tc. az egyházi ingatlanok visszaadásáról.

Az év folyamán. Megalakul a Ciszterci Rend „Incipit Vita Nova” Alapítványa

Az év folyamán. Megjelenik a Fehér/Fekete című újság

1992 *Június 4.* Az önkormányzat kimondja, hogy 1993. június 30-tól az iskola a Ciszterci Rend birtokába kerül.

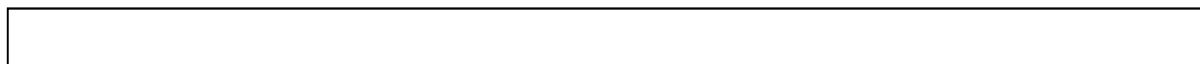
7. A Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma (1993-2017)

- 1993** *Június 12.* Ünnepélyes szentmise keretében megtörténik az iskola hivatalos birtokbavétele.
- 1995** *Január.* Megkezdődik a Keresztény Értelmiségi Fórum előadássorozata.
- 1997** *Február 1.* A kollégium és az iskola közös igazgatás alá kerül.
Az év folyamán. Létrejön a Ciszterci Rend Diákjainak Ifjúsági Tagozata (CREDIT).
- 1998** *Szeptember.* Megindul a hatosztályos képzés.
- 1999** *Augusztus.* A XXX. Nemzetközi Fizikai Diákolimpián Hegedűs Ákos (11. D) aranyérmet nyert.
Szeptember. Megalakul a Laudate Vegyeskar.
Szeptember. A kollégium és a gimnázium szervezeti egyesítésével megalakul a Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma és Kollégiuma.
December. Az iskola művészeti együttese meg tartják az első karácsonyi koncertet.
December 31. Polon Erzsébet könyvtáros halála.
- 2000** *Június 23.* A tanévzáró ünnepségen Páva Péter igazgató átadja az Arany Katedra Díjat Orovicza Márkné és Tornay Tivadarné számára, melyet Pokorni Zoltán oktatási miniszter adományozott.
November 1. Orbán Viktor fogadja a nemzetközi Diákolimpiák magyar győzteseit, köztük Hegedűs Ákos diákunkat.
- 2001** *Március.* Az első osztályéneklési verseny – később fesztivál – az iskolában.
- 2002** *Február.* A Zengető együttes megalakulása.
- 2003** *Szeptember 19.* Az új tornacsarnok avatása.
- 2004** *Szeptember.* Az emelt szintű német és a néprajz speciális tantervű képzés elindulása.

26. ábra: Az új tornacsarnok avatása

2005 *A tanév folyamán.* Megszületik az iskolamúzeum.

2007 *A tanév folyamán.* A Magyar Művészetért Kuratórium Árpád fejedelem emlékdíjban részesíti az iskolát.

2009 *Szeptember.* Az elektronikus napló bevezetése.

2011 *Az év folyamán.* Mezei iskola létesítése Átán.

27. ábra: Árpád fejedelem-emlékdíj

28. ábra: A mezői iskola átadása

29. ábra: A 325 éves évforduló

2012 *Március 27-29.* Az iskola fennállásának 325. évfordulója tiszteletére rendezett ünnepségsorozat.

Szeptember 2. A Nemzeti Tanévnyitó keretében Balogh Zoltán miniszter az iskolában megnyitja az új tanévet.

2014 *December 16.* Az Inczédy Dénes Természettudományi Laboratórium ünnepélyes átadása.

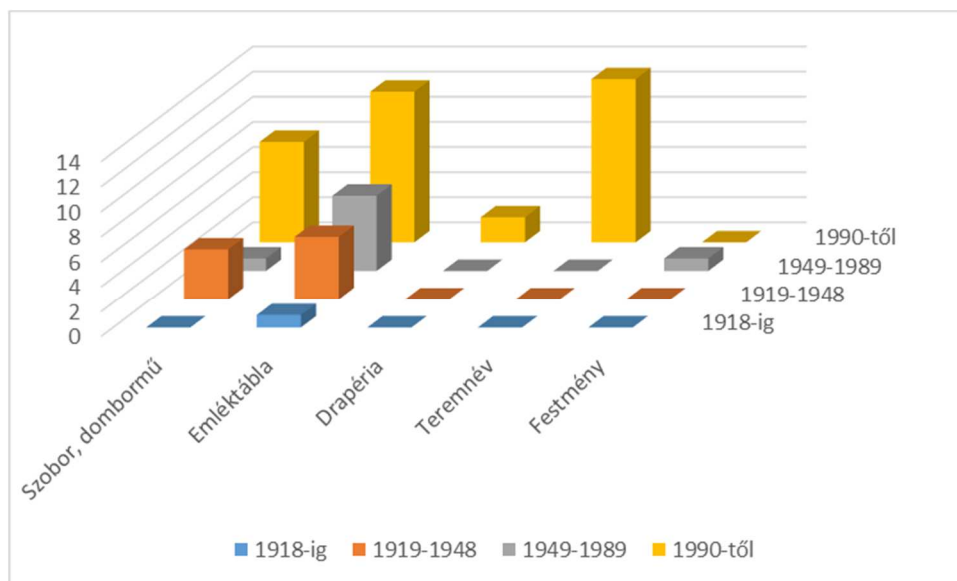
30. ábra: A Nemzeti Tanévnyitó iskolánkban

31. ábra: Az Inczédy Dénes Természettudományi Laboratórium

2015 *December 10.* A Magdics Gáspár Matematikai Szaktantermek átadása.

2016 *Április 14.* A 47. sz. Szent László Király Cserkészcsapat alapításának 100. évfordulóját ünnepli.

32. ábra Emlékjelek az iskolában

Iskolánkhoz kötődő szerzetesek nevét viselő tantermek:

Nyolczas Ipoly (2005), Kühn Szaniszló (2005), Horváth Olivér Adolf (2007), Gombás Miksa és Módly Dezső (2008), Marosy György Cézár (2009), Arató Orbán (2010), Brenner János (2012), Inczedy Dénes (2014), Magdics Gáspár (2016).

Az iskola elismerései

2007: Árpád fejedelem-emlékdíj

2012: Magyar Örökség-díj (Ciszterci Diákszövetség)

2016: Ökoiskola, NAVA pont, a PTE partnerintézménye, Language Cert nyelvvizsgahely

2017: Minősített Tehetséggondozó Műhely, az Oktatási Hivatal bázisintézménye

2018: Kiválóan Akkreditált Tehetségpont, a Szegedi Tudós Akadémia bázisintézménye, ÖSD nyelvvizsgahely

Akiknek emlékét tábla őrzi iskolánkban...

I. és II. világháborús hősök, Angyal Pál, Arató László, Arató Miklós Orbán O. Cist., Árvay Jenő, Babits Mihály, Baumgartner Alán O. Cist., Bécsy Tamás, Békefi Remig O. Cist., Boros István, Böröcz Marcell O. Cist., Czéh László, Deáky Honór O. Cist., Debreczeni László, Dischka Győző, Dobay József, Egyed Mihály, Fábián István, Faludi Ferenc, Fináczy Ernő, Fodor József, Garay János, Glatt Imre, Guth Mária, Hamerli Iván, Horányi Lukács O. Cist., Jedlik Ányos, Kászonyi István, Keresztes Fischer Ferenc, Kromek Sándor, Kühn Szaniszló O. Cist., Májer Móric O. Cist., Málics Ottó, Marosi György Cézár O. Cist., Martyn Ferenc, Mayer Móric O. Cist., Merényi Engelbert O. Cist., Mészáros Lázár, Mitterpacher József, Mitterpacher Lajos, Módly Dezső O. Cist., Nádor Tamás, Nyolczas Ipoly O. Cist., Ováry Kelemen, Petrovich Ede, Pray György, Rajczi Péter Pál, Sávay László, Schuster János, Senoa, August, Simor Ferenc, Surányi Miklós, Szalágyi (Salagius) István, Szalai András (Lendler Ervin), Széchényi György, Szőnyi Ottó, Teleki Pál, Tibor Istvánné, Tóth Ilona, Ullmann Imre, Váradi Antal, Vas Gereben, Végh István, Werner Adolf, Wosinszky Mór, Xantus János